

אש קודש

מה נשתנה 'שבת נחמו' מ'שבת חזון'!?

כיצד 'יילכו וילכו ולא ייעפו'? ע"י 'וקווי ה' יחליפו כח'!

חסיד? מי שאינו עושה את הטפל לעיקר ואת העיקר לטפל!

כעת ניגש להבין את עניין הנחמה עפ"י האמור. בהפטרה נקרא את פסוקי הנחמה בפרק מ בספר ישעיה, ונסיים בפסוק כ"ו, אם נמשיך בנביא עד סוף הפרק נמצא פסוק שמזוהה מאוד עם הימים אליהם אנו יוצאים, ימי בין הזמנים: 'וקווי ה' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים ירוצו ולא ייעפו', וצריך להבין מה עניין זה לנבואת הנחמה? אלא נראה שפה טמון יסוד ההבנה מה הדרך לנחמה, לא להיות מקובע לדברים מסוימים, לא להיות מרובעים, אלא לזרום ולהמשיך הלאה, ונדרוש את הפס' מסופו לתחילתו, כיצד נגיע למדריגת 'יילכו וילכו ולא ייעפו', להמשיך ללכת הלאה ולא לטבוע ביגון? ע"י 'וקווי ה' יחליפו כח' ע"י שנחליף כח, נתחדש ונתרענן ולא נהיה מקובעים!

אז הבנו איך להתנחם, אך על מה נתנחם? מסביר הרה"ק ר' צדוק הכהן מלובלין זי"ע שהסיבה שקוראים את פרשת ואתחנן בשבת נחמו כי פה אנו רואים את היסוד לתפילות של כלל ישראל, שהרי ידוע מצדיקים ש'כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה' אינו רק לעתיד לבוא אלא כבר מעכשיו לפי הערך של התשוקה והגעגועים זוכה ורואה כעת בשמחתה! וזה אנו רואים אצל משה רבינו שאמנם לא זכה בפועל להיכנס לארץ ישראל, אך ברוחניות הוא זכה יותר מאשר היה נכנס בפועל כי ע"י התשוקה שלו בכל תפילותיו הוא בא לתכלית המכוון של הכניסה לארץ אפילו שבפועל לא נכנס! אם נחזור לדברי הקוצקער' נבין שהדרך של משה רבינו לזה היא להתמקד בחלק הטוב, ולדיין זהו ההבדל בין אתמול להיום, שע"י תשוקתנו, אנו כבר במצב אחר. מצב של נחמה. זו נחמתנו בשבת זו.

א פרייליך'ן שאבע'ס

איזה התמודדות כזו או אחרת אבל לא באמת ראינו את הטוב באותו דבר, אדם מרגיש שהוא עבר הרבה.. הוא סוחב הרבה.. אבל באמת הוא לא חווה ולא ראה כי צריך להתפלל להשי"ת שנראה את החלק הטוב בכל דבר.

הקו הדק בין עבודת ה' לעבודת אלילים
משה רבינו חוזר בין היתר על עשרת הדברות, וכה לשון הפס' "השמרו לכם פן תשכחו את ברית.. ועשיתם לכם פסל תמונת כל אשר צוץ ה' אלוהיך" וידועה השאלה שהיה הכתוב צריך לומר אשר שנא ה' אלוהיך, ולא אשר צוץ ה' אלוהיך? רש"י מסביר שהכוונה אשר צוץ שלא לעשות, אך על דרך העבודה דורש מאן הקוצקער' רבי' יסוד עצום. הוא מסביר שהרעיון של פסל ותמונה הוא ציור ותמונת הדבר שאינו עצם הדבר בפועל, וזאת הזהירה התורה שלא לעשות מ'אשר צוץ ה' אלוהיך' פסל ותמונה! אתם שומעים מה כתוב פה? לא מדובר בעובד ע"י, אלא במי שבא לעשות מצוה אך הוא עושה ממנה ח"ו כמו פסל! ננסה להמחיש את הדברים. יהודי מקפיד כראוי לטבול במקווה בע"ש, הוא ממש מרגיש שהוא לא יכול לקבל את השבת בלי זה, והנה, הוא נקלע למקום מסוים שאין בו מקווה והשמש נוטה לשקוע, אם הוא נכנס בצער לשבת ובלו חשק לכולם, אז המקווה שלו הוא בבחינת פסל! הקיבעון הזה שאם אין לא מקווה אז אין לו שבת הוא לא 'כאשר צוץ ה' אלא הוא עשיית פסל ממה שצוץ ה'! אם הוא היה עושה באמת את מה שצויוהו ה', היה יודע הוא שהוא ניסה ועשה את כל מאמצים, אך כך היה רצון ה' ומיד היה מלא בשמחת השבת כמידי שבת בשבתו. לקחת דברים שהם לא העיקר ולעשות מהם העיקר זה ממש לא רצון השם, וכמו שאמר הקוצקער', איזהו

השבת, שבת נחמו, אנו יוצאים משלושה דפורענותא לשבעה דנחמתא, לאחר ימי בין המיצרים אנו יוצאים לתקופה מיוחדת בה אנו נכנסים עמוק לתוך הנחמה. רבותינו מפליגים בגדולת השבת שבפתח בה הקב"ה אומר לנו בכל שנה ושנה 'נחמו נחמו עמי', עד כדי כך שרבינו החידושי הרי"ם זי"ע אומר ששבת זו היא בחינת יום טוב שבה יוצאים מן המיצרים לרחבות, וכל אחד יכול לשמוע את הקול משמים המוזכר בהפטרה שנקרא השבת 'קול קורא במדבר פנו דרך ה'!

אז גם אם נשמע בשבת את הקול וגם אם לא, צריכים אנו להבין אחת ולתמיד את פשר העניין. לכאורה כל המושג הזה של שבת נחמו בפרט, והתקופה של הנחמה שאנו נכנסים אליה בכלל, תמוה עד מאוד. הרי רק אתמול ישבנו על הארץ, בכינו, וקוננו על החיסרון הגדול, וכבר היום אנו מתנחמים ומתעודדים, אך במה? מה נשתנה היום זה מיום האתמול??? מה עניין הנחמה אם אנחנו באותו מצב, באותה גלות, באותו חיסרון נורא? אם נמשיך בלשון הקינות, נשאל 'מה נשתנה שבת נחמו משבת חזון'? איך בכלל אפשר להתנחם במצבנו אנו? כדי להבין את שורש העניין נקדים שני יסודות מפרשתן.

גם לעבור וגם לראות!

משה רבינו ע"ה אומר 'אעברה נא ואראה את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן', ולכאורה תיבת 'ואראה' מיותרת, שהרי אם הוא יעבור את הירדן ממילא הוא יראה את הארץ?

אומר הרבי מקוצק זי"ע שבאמת הוא יכל לעבור מבלי לראות, דהיינו מבלי לראות את הטוב ועל זה ביקש משה רבינו 'ואראה' מפני שרצונו היה לראות את הטוב בכל דבר.

אם נתקדם עוד צעד, נבין שמשנה רבינו מלמד אותנו שיכול להיות שעברנו בחיים